

श्रीमती ना. दा. ठा. महिला विद्यापीठ मुंबई.४०००२०
मराठी विषयाचा अभ्यासक्रम
शैक्षणिक वर्ष २०१४ पासून

Syllabus Format

Name of the Faculty: - ARTS

Subject :- Marathi

Scheme: - Semester I

Sr.	Subject	S	Code NO	L	C R	P/ T	D	TP (E)	Int.	P/ V	T
१	DC. Mar. I मराठी कादंबरी	I	14510 4	4	4		2.5	75	25	-	100
२	DC. Mar.II व्यावसायिक मराठी	I	14520 4	4	4		2.5	75	25	-	100

Scheme: Semester II

३	DC. Mar. III मराठी चरित्र	II	24530 4	4	4		2.5	75	25	-	100
४	DC. Mar.IV व्यवहारोपयोगी मराठी	II	24540 4	4	4		2.5	75	25	-	100

Scheme: Semester III

५	DC. Mar.V मराठी कविता	III	34550 4	4	4		2.5	75	25	-	100
६	DC. Mar.VI मराठी भाषा आणि व्याकरण	III	34560 4	4	4		2.5	75	25	-	100
७	Apc Mar-I साहित्याची भाषा	III	36510 4	4	4		2.5	75	25	-	100
८	Apc Mar-I मोडी लिपीचा अभ्यास	III	36610 4	4	4		2.5	75	25	-	100

S – Semester

L – No. of Lecture /Week **CR-** Credit

P/T – Practical /Tutorial in hrs

TP- Theory paper

D- Duration of Theory paper for

Int. - Internal Marks Examination in hrs

P/V- practical/Viva Voce Marks

T – Total

सूचना :-

१ ज्या विद्यार्थिनींनी 'मराठी' हा विषय दुय्यम म्हणून घेतलेला असेल त्यांना पुढील पेपर घ्यावा लागेल AC-I MAR- मराठी कादंबरी AC-II MAR- मराठी चरित्र AC-III MAR- मराठी कविता हा पेपर घ्यावा लागेल.

२ मराठी हा मुख्य विषय निवडलेल्या ज्या विद्यार्थिनींनी Vocational Subject ;उदा. कॉम्प्युटर वगैरे) घेतलेले असतील तर त्यांना पुढील अभ्यासपत्रिका गाळाव्या लागतील

सत्र	अभ्यासपत्रिका		
I	DC -I	145104	मराठी कादंबरी
II	DC- III	245204	मराठी चरित्र
III	DC -V	345304	मराठी कविता
III	Apc I	365104	साहित्याची भाषा
III	Apc I	366104	मोडी लिपीचा परिचय

Scheme: Semester IV

Sr.	Subject	S	Code No	L	C R	P/ T	D	TP (E)	Int.	P/ V	T
1	कव्ण डंतण्टण मराठी कथा	IV	445704	4	4		2.5	75	25	-	100
2	कव्ण डंतण्टण मराठी व्याकरण	IV	445804	4	4		2.5	75	25	-	100
3	लचब डंत.ण स्त्रीयांचे साहित्य	IV	465204	4	4		2.5	75	25	-	100

Scheme: Semester V

Sr.	Subject	Sem	Code No.	L	C R	P/ T	D	TP (E)	Int.	P/ V	T
1	DC. Mar.IX वाङ्मयीन वाद	V	545904	4	4		2.5	75	25	-	100
2	DC. Mar.X मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग - १	V	546004	4	4		2.5	75	25	-	100
3	DC. Mar.X I आत्मपर लेखन	V	546104	4	4		2.5	75	25	-	100
4	DC. Mar.X II मराठी कादंबरी	V	546204	4	4		2.5	75	25	-	100
5	Apc Mar-III प्रसारमाध्यमांसाठी मराठी	V	565304	4	4		2.5	75	25	-	100

Scheme: Semester VI

Sr.	Subject	Sem	Code N0	L	C R	P/ T	D	TP (E)	Int.	P/ V	T
1	DC. Mar.XIII भारतीय काव्यशास्त्र	VI	646304	4	4		2.5	75	25	-	100
2	DC. Mar.XIV मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग - २	VI	646404	4	4		2.5	75	25	-	100
3	DC. Mar.X V मराठी नाटक	VI	646504	4	4		2.5	75	25	-	100
4 A	DC. Mar.X VI . । समकालीन वाङ्मयीन प्रवाह -ग्रामीण साहित्य	VI	646604	4	4		2.5	75	25	-	100
4 B	DC. Mar.X VI - B समकालीन वाङ्मयीन प्रवाह-दलित साहित्य	VI	647604	4	4		2.5	75	25	-	100
5 A	Apc Mar-IV ग्रंथपरीक्षण व ग्रंथसमीक्षा	VI	665404	4	4		2.5	75	25	-	100

Scheme: - Semester I

Course: DC. Mar. I मुख्य मराठी अभ्यासपत्रिका I
(संकेतांक 145104)

आणि AC. Marathi I पुरक मराठी अभ्यासपत्रिका I
(संकेतांक 175104)
मराठी कादंबरी

श्रेयांक ४ तास, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) कादंबरीचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे.
 - २) कादंबरीच्या घटकांचा अभ्यास करणे.
 - ३) दि. बा. मोकाशी यांच्या आनंद ओवरी या कादंबरीचे सूक्ष्म अध्ययन करणे.
- नेमलेली साहित्यकृती आनंद ओवरी - दि.बा. मोकाशी

क्र.	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	कादंबरीचे स्वरूप आणि संकल्पना कादंबरीचे घटक	15	25
२	दि.बा. मोकाशी यांच्या लेखनाचा आणि लेखन वैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय दि.बा.मोकाशी यांच्या आनंद ओवरी कादंबरीच्या कथानकाचा अभ्यास	15	25
३	आनंद ओवरी कादंबरीचा आशय, पात्रस्वरूप, वातावरणनिर्मिती आदि घटकांच्या आधारे सूक्ष्म अभ्यास	15	25

४	आनंद ओवरी कादंबरीचा निवेदन, भाषा आणि शैली आदि घटकांच्या आधारे सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

कुलकर्णी द. भि., कादंबरी : स्वरूप व समीक्षा - पद्मगंधा प्रकाशन,
जाधव रा. ग. (संपा) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड ७)म.सा.प. पुणे, 2009.
भागवत श्री .पु. आणि इतर, साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ)
पॉप्युलर व मौज प्रकाशन, मुंबई 1987
वष्ट जयंत प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे 1991
वास्कर आनंद संपा. वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप (चरित्र, आत्मचरित्र आणि आत्मकथन
- सदा कन्हाडे) अन्वय प्रकाशन पुणे, 2008
हातकणंगलेकर, म.द.(संपा) मराठी साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप - पॉप्युलर प्रकाशन.,मुंबई.

Scheme :- Semester I
Course: DC. Mar. II मुख्य मराठी अभ्यासपत्रिका II
(संकेतांक 145204)

लेखन कौशल्य

श्रेयांक ४ तास, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) छापील माध्यमासाठी बातमी लेखन करण्यासाठी आवश्यक कौशल्य अवगत करणे.
- २) वृत्त आणि अलंकार यांचा परिचय करून घेणे.
- ३) रसग्रहण म्हणजे काय ते समजून घेणे आणि कवितांचे रसग्रहण करणे.
- ४) मराठीच्या सदर्भात संगणकाचा परिचय करून घेणे.

क्र.	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	छापील माध्यमासाठी बातमी लेखन-छापील माध्यमाचे स्वरूप विशेष वृत्तांतकथन, बातमी व बातमीपत्र यांतील साम्य-भेद बातमीवरील भाष्य : संपादकीय, स्फुट आक्षेप लेखन छापील माध्यमासाठी प्रत्यक्ष लेखन करणे.	15	25
2	वृत्त आणि अलंकार लग क्रम, अक्षरगणवृत्त, मात्रावृत्त(जातीवृत्त), अक्षर छंद शादूलविक्रिडीत, वसंततिलका, भूजंगप्रयात, दिंडी, अनुष्टुभ, आर्या शब्दालंकार : अनुप्रास, यमक, श्लेष.	15	25
3	रसग्रहणाचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये, पाठयेत्तर कवितेचे रसग्रहण	15	25
4	मराठीच्या सदर्भात संगणकाचा परिचय, संकेतस्थळ (वेबसाईट)शोधन, मराठीतून ई मेल तयार करणे,पाठविणे. मराठीतील ई जर्नलस् शोधणे, त्यांचे अवलोकन, अध्ययन करणे.	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

कुलकर्णी, गो. म. सग्रहण कला आणि स्वरूप कॉन्टिनेंटल प्रकाशन: पुणे
जोशी, प्र. ना.अलंकार व वृत्ते विदर्भ मराठवाडा बुक कंपनी
धोंडगे रमेश, मराठी भाषा आणि शैली , दिलीपराज प्रकाशन पुणे,
पटवर्धन मा. त्र्यं. छंदोरचना

मालशे मिलिंद, आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धान्त आणि उपयोजन, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई 1995
वाळिंबे मो.रा. सुगम मराठी व्याकरण लेखन - नितीन प्रकाशन, पुणे

Scheme: Semester II
Course: DC. Mar. II मुख्य मराठी अभ्यासपत्रिका II
(Code: 245304)

श्रेयांक ४ तास, तास ६०, गुण १००

चरित्र : 'महर्षी धोंडो केशव कर्वे - विलास खोले गंधर्ववेद प्रकाशन

Course Outcomes:

१. महर्षी कर्वे यांचे जीवनानुभव समजून घेणे.
२. चरित्रातील भाषा शैलीचा अभ्यास करणे.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	चरित्र वाङ्मयाचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे. चरित्र वाङ्मयाच्या घटकांचा अभ्यास करणे.	15	25
२	विलास खोले लिखित 'महर्षी धोंडो केशव कर्वे मधील जीवनानुभवांचे स्वरूप	15	25
३	विलास खोले लिखित 'महर्षी धोंडो केशव कर्वे या चरित्राचे सूक्ष्म अध्ययन	15	25
४	विलास खोले लिखित 'महर्षी धोंडो केशव कर्वे या चरित्राची भाषा आणि शैली	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

जाधव रा. ग. (संपा) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड ७) म.सा.प. पुणे, 2009.
भागवत श्री .पु. आणि इतर, साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ)
पॉप्युलर व मौज प्रकाशन, मुंबई 1987
वास्कर आनंद संपा. वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप (चरित्र, आत्मचरित्र आणि आत्मकथन
- सदा कन्हाडे) अन्वय प्रकाशन पुणे, 2008
वष्ट जयंत प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे 1991

Scheme: Semester II

Course:DC. Mar. IV

मुख्य मराठी अभ्यासपत्रिका IV(संकेतांक 245404)

व्यावहारिक मराठी

श्रेयांक ४ तास, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) लेखनविषयक नियम समजून घेणे
- २) मुद्रितशोधनाचे स्वरूप समजून घेणे आणि उताऱ्याचे मुद्रितशोधनाच्या खुणा करणे.
- ३) म्हणी, वाक्प्रचार यांचे भाषेत उपयोजन करणे
- ४) जाहिरातीचे स्वरूप समजून घेणे.आणि मुद्रित माध्यमासाठी जाहिरात तयार करणे.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	लेखनविषयक नियम मराठी साहित्य महामंडळाने मान्य केलेले लेखनविषयक नियम	15	25
2	मुद्रितशोधनामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या वेगवेगळ्या खूणा आणि त्यांचे अर्थ समजून घेणे. दिलेल्या उताऱ्याचे मुद्रितशोधन करणे.	15	25
3	म्हणी, वाक्प्रचार यांचे भाषेतील उपयोजन म्हणी आणि वाक्प्रचार म्हणजे काय ते समजून घेणे. म्हणी आणि वाक्प्रचार यांचा भाषेत उपयोजन करणे.	15	25
4	जाहिरात म्हणजे काय ते समजून घेणे. मुद्रित माध्यमासाठी तयार केल्या जाणाऱ्या जाहिरातीचे स्वरूप मुद्रित माध्यमासाठी जाहिरात तयार करणे.	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

धोंडगे रमेश, मराठी भाषा आणि शैली , दिलीपराज प्रकाशन पुणे, 1985

नेमाडे, भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद. 1987

मालशे मिलिंद, आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धान्त आणि उपयोजन, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई 1995

वाळिंबे मो.रा. सुगम मराठी व्याकरण लेखन - नितीन प्रकाशन, पुणे

जोशी चंद्रहांस मराठी लेखन दर्शन

Scheme: Semester II
Course: Comp. Mar. II संयुक्त मराठी अभ्यासपत्रिका II
 (संकेतांक 225204)

1975 नंतरची मराठी कविता - संपा. मराठी अभ्यास मंडळ

Course Outcomes:

१. कविता प्रकारचे स्वरूप समजून घेणे.
२. काही निवडक कवितांचा अभ्यास करणे.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	कविता या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे. १६७५ नंतरची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी अभ्यासणे.	15	25
2	इंद्रजित भालेराव, दासू वैद्य, भूजंग मेश्राम, अरुण काळे यांच्या निवडक कवितांचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
3	अनुराधा पाटील, नीरजा, प्रज्ञा लोखंडे, यांच्या निवडक कवितांचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
4	सिसिलिया काव्हालो, मीनाक्षी पाटील, शिरीष गोपाळ देशपांडे यांच्या निवडक कवितांचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

- घवी रविंद्र, **प्रदक्षिणा (खंड 2)** – कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे १९९१
- जाधव रा. ग. (संपा) **मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड 7)** म.सा.प. पुणे, २००९
- ठाकूर रविंद्र, **प्रवाह आणि प्रक्रिया**, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद १९९६
- डहाके वसंत, **कवितेविषयी**, स्वरूप प्रकाशन औरंगाबाद, १९९९
- पाटणकर वसंत, **कविता संकल्पना निर्मिती आणि समीक्षा**, मुंबई विद्यापीठ आणि अनुभव प्रकाशन, मुंबई, १९९५
- भागवत श्री .पु. आणि इतर, **साहित्य अध्यापन आणि प्रकार**, पॉप्युलर व मौज प्रकाशन, मुंबई १९८७
- वास्कर आनंद, (संपा.) **वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप** अन्वय प्रकाशन, पुणे, २००८

Scheme :- Semester III
Course: DC. Mar. VI मुख्य मराठी अभ्यासपत्रिका VI
(संकेतांक 345604)
मराठी भाषा आणि व्याकरण
श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) भाषा म्हणजे काय, तिचे स्वरूप, व्याप्ती, महत्व आणि कार्य समजून घेणे.
- २) भाषा, प्रमाणभाषा, बोली म्हणजे काय ते समजून घेणे आणि त्यांचा परस्पर संबंध समजून घेणे.
- ३) मराठीतील वर्णमालेचा अभ्यास करणे.
- ४) मराठीतील शब्दांच्या जाती अभ्यासणे.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	भाषा : स्वरूप, व्याप्ती, महत्व आणि कार्य	१५	२५
2	अ भाषा, प्रमाणभाषा, बोलीभाषा-परस्पर संबंध आ मराठीच्या बोली १ - अहिराणी २ - वऱ्हाडी	१५	२५
3	मराठीची वर्णमाला: स्वर, स्वरादी, व्यंजने व वर्णांची उच्चारस्थाने	१५	२५
4	मराठीतील शब्दांच्या जाती - १ विकारी, २ अविकारी <i>वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.</i>	१५	२५
	एकूण	६०	१००

संदर्भग्रंथ:

कालेलकर ना. गो. ध्वनिविचार , मौज प्रकाशन मुंबई

गोविलकर लीला, मराठीचे व्याकरण , मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, 1993

दामले मो. के. शास्त्रीय मराठी व्याकरण (अर्जूनवाडकर संपा. आवृत्ती) देशमुख आणि कं,
पुणे,1970

मंगळूरकर अरविंद, मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार , कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे, 1978

वाळिंबे मो.रा. सुगम मराठी व्याकरण लेखन, नितीन प्रकाशन, पुणे ,

Scheme :- Semester III
Course: Apc. Marathi I उपयोजित मराठी अभ्यासपत्रिका I
(संकेतांक 356104)
साहित्याची भाषा

श्रेयांक ४, तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) भाषेचे स्वरूप समजून घेणे.
- २) साहित्य भाषेचे स्वरूप आणि वेगळेपण समजून घेणे.
- ३) साहित्यकृतीचा अर्थव्यवहार समजून घेणे.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	भाषेचे स्वरूप, आणि वैशिष्ट्ये	15	25
2	व्यवहार भाषा, साहित्य भाषा, शास्त्रभाषा यांतील साम्य - भेद भाषेचे स्थर १) पृष्ठ स्थर (संक्षिप्त विवेचन) १.१) भाषेचे नादरूप १.२) भाषेचे लेखनरूप १.३) भाषेचे शब्दरूप १.४) भाषेचे व्याकरणरूप	15	25
3	अंतःस्तर साहित्यकृतीचा अर्थव्यवहार - अ) वाक्प्रचार, म्हणी, इत्यादींचे स्वरूप आणि साहित्य भाषेतील स्थान आ) उपमा, अलंकार, रूपक यांचा स्थूल परिचय	15	25
4	अंतःस्तर साहित्यकृतीचा अर्थव्यवहार - प्रतिमा, प्रतीक आणि मिथक यांचे स्वरूप	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

धोंडगे रमेश, मराठी भाषा आणि शैली , दिलीपराज प्रकाशन पुणे, 1985

नेमाडे, भालचंद्र, साहित्याची भाषा, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद. 1987

मालशे मिलिंद, आधुनिक भाषाविज्ञान सिद्धान्त आणि उपयोजन, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई 1995

Scheme : Semester III
Course: Apc. Marathi I उपयोजित मराठी अभ्यासपत्रिका I
(संकेतांक 366104)
मोडी लिपीचा अभ्यास
श्रेयांक ४, तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) मोडी लिपीचे स्वरूप समजून घेणे.
- २) मोडी लिपीचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे .
- ३) मोडी लिपीची वर्णमाला अभ्यासणे.
- ४) मोडी लिपीची बाराखडी अभ्यासणे.
- ५) मोडी लिपीतील शब्द आणि वाक्य रचना अभ्यासणे.
- ६) मोडी उताऱ्याचे प्रमाण मराठीत लिप्यांतर करणे.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	मोडी लिपीचे स्वरूप समजून घेणे. मोडी लिपीचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे .	15	25
2	मोडी लिपीची वर्णमाला आणि मोडी लिपीची बाराखडी	15	25
3	मोडी लिपीतील शब्द आणि वाक्य रचना	15	25
4	मोडी उताऱ्याचे प्रमाण मराठीत लिप्यांतर	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

- कुलकर्णी म.रा. तुम्हीच मोडी शिका, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, 2011
कुलकर्णी म.रा. मोडी लिपी परिचय, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे,
वाळींबे गणेश मोडी भाग १,२,३,४, ५ केशव भिकाजी ढवळे , मुंबई 2009 पुर्नमुद्रण
लवाटे मंदार व इतर सोपी मोडी पत्रे अदिता पब्लिकेशन, पुणे, 2013

Scheme: - Semester III
Course: Com. Marathi III संयुक्त मराठी अभ्यासपत्रिका III
 (संकेतांक 325304)
 मराठी नाटक
 श्रेयांक २ तास ३०, गुण ५०

Course Outcomes:

- १) नाटक या साहित्यप्रकाराची संकल्पना समजून घेणे.
- २) नाटकाचे स्वरूप आणि प्रकार अभ्यासणे.
- ३) पु. ल. देशपांडे यांच्या नाटयलेखनाचा परिचय करून घेणे.
- ४) पु. ल. देशपांडे यांच्या तुझे आहे तुजपाशी या संहितेचे सूक्ष्म अध्ययन करणे.

Scheme :- Semester IV
Course: मुख्य ; DC. Marathi VII) मराठी अभ्यासपत्रिका VII
 (संकेतांक - 445704)
 मराठी कथा
 श्रेयांक ४ तास, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) कथा या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे.
- २) 1975 नंतरच्या कथेचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे.
- ३) नेमलेल्या कथासंग्रहाचे सूक्ष्म अध्ययन करणे.

नेमलेली साहित्यकृती

1975 नंतरची मराठी कथा - संपा. मराठी अभ्यास मंडळ

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	कथा या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे. 1975 नंतरच्या कथेचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे.	15	25
2	गौरी देशपांडे, लक्ष्मण लोंढे, प्रतिमा इंगोले आणि जयंत पवार यांच्या निवडक कथांचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
3	आप्पासाहेब खोत, गौतमीपूत्र कांबळे जी. के. ऐनापुरे यांच्या निवडक कथेचा सूक्ष्म अभ्यास.	15	25
4	मोनिता गजेद्रगडकर, प्रतिमा जोशी आणि माधव सरकुंडे यांच्या निवडक कथेचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

साहित्य अभ्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ)-श्री.पु. भागवत व इतर, मौज प्रकाशन

वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप संपा. आनंद वास्कर, अन्वय प्रकाशन पुणे

प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते २००० (खंड ७ भाग १ व ३)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

Scheme :- Semester IV
Course: मुख्य ; DC. Marathi V) मराठी अभ्यासपत्रिका VIII
(संकेतांक - 445804)
मराठी व्याकरण
श्रेयांक ४ तास, तास ६०,

Course Outcomes:

- १) मराठीतील लिंग विचार, वचन विचार, आणि पुरुष विचार अभ्यासणे.
- २) मराठीतील विभक्ती विचार अभ्यासणे.
- ३) मराठीतील आख्यात विचार समजून घेणे
- ४) मराठीतील प्रयोग विचार अभ्यासणे.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिक I	गुण
1	लिंग - वचन - पुरुष विचार	15	25
2	विभक्ती विचार	15	25
3	आख्यात विचार	15	25
4	प्रयोग विचार		
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.	15	25
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

सुगम मराठी व्याकरण लेखन - मो.रा. वाळिंबे नितीन प्रकाशन, पुणे
शास्त्रीय मराठी व्याकरण (मो. के. दामले) जोशी- लोखंडे प्रकाशन, पुणे
मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार , अरविंद मंगळूरकर, कुलखचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे
मराठी व्याकरणाची मुलतत्वे - केळकर ग. ह.
मराठीचे व्याकरण - डॉ. लीला गोविलकर

Scheme :- Semester IV

Course: उपयोजित ; त्वबण डंतंजीप ँ छ मराठी अभ्यासपत्रिका ँ
(संकेतांक - 465204)

स्त्रीयांचे साहित्य

श्रेयांक ४ तास, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) स्त्रीयांच्या साहित्याच्या स्वतंत्र अभ्यासाची अपरिहार्यता समजून घेणे.
- २) स्त्रीयांच्या साहित्याची थोडक्यात परंपरा समजून घेणे.
- ३) अरुणा ढेरे यांचे साहित्य क्षेत्रातील योगदान समजून घेणे.
- ४) नेमलेल्या साहित्यकृतीची स्त्रीकेंद्री अभ्यासाच्या दृष्टीने विस्तारपूर्वक चिकित्सा करणे.

नेमलेली साहित्यकृती

जाणिव्या जाग्या होताना - डॉ. अरुणा ढेरे

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	स्त्रीयांच्या साहित्याच्या स्वतंत्र अभ्यासाची अपरिहार्यता समजून घेणे. स्त्री साहित्याचे आणि भाषेचे वेगळेपण समजून घेणे.	15	25
2	वाक्आम्भृणी, गार्गी, मैत्रेयी, द्रोपदी, गौतमी, विमला, पूर्णिका, ओव्वै, अक्कामहादेवी, सत्यवती, मीरा, लल्ला, जनाबाई, सोयराबाई, बहिणाबाई, आणि लोकपरंपरेतील अनाम स्त्रिया यांचे कार्यकतृत्व	15	25
3	राजमाता जीजाबाई, महाराणी ताराबाई, महाराणी जीजाबाई, राधाबाई पेशवे, गोपिकाबाई पेशवे, अहल्याबाई होळकर, सावित्रीबाई फुले, ताराबाई शिंदे, पंडिता रमाबाई, विठाबाई चौधरी, मथुराबाई जोशी, जाईबाई चौधरी, रमाबाई रानडे, यांचे कार्यकतृत्व	15	25
4	बहिणाबाई चौधरी, ताराबाई मोडक, रूक्कया हुसेन, शेवंताबाई निकंवे, दूर्गा भागवत, जनक्का शिंदे, मालिनीबाई किंबे, मनकर्णिका जोग, गीता साने, मालतीबाई बेडेकर, आनंदीबाई शिर्के, विमलाबाई बागल, इरावती कर्वे, कुसुमावती देशपांडे यांचे कार्यकतृत्व.	15	25
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.		
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

भारतीय संस्कृती कोश खंड १ ते १० - संपादक - लक्ष्मणशास्त्री जोशी

साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ) श्री.पु. भागवत व इतर, मौज प्रका.

वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप संपा. आनंद वास्कर, अन्वय प्रकाशन पुणे

प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते 2000 (खंड ७ भाग १ व ३) महाराष्ट्र साहित्य परिषद,

Scheme :- Semester IV
Course: पूरक ; AC. Marathi IV) मराठी अभ्यासपत्रिका IV
(संकेतांक - 475404)
मराठी कथा
श्रेयांक ४ तास, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) कथा या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे.
- २) 1975 नंतरच्या कथेचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे.
- ३) नेमलेल्या कथासंग्रहाचे सूक्ष्म अध्ययन करणे.

नेमलेली साहित्यकृती

1975 नंतरची मराठी कथा - संपा. मराठी अभ्यास मंडळ

अ. क्र.	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिक	गुण
1	कथा या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेणे. १९७५ नंतरच्या कथेचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासणे.	15	25
2	गौरी देशपांडे, लक्ष्मण लोंढे, प्रतिमा इंगोले आणि जयंत प यांच्या निवडक कथांचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
3	आप्पासाहेब खोत, गौतमीपूत्र कांबळे जी. के. ऐनापुरे निवडक कथेचा सूक्ष्म अभ्यास.	15	25
4	मोनिका गजेद्रगडकर, प्रतिमा जोशी आणि माधव सरकुंडे यांच्या निवडक कथेचा सूक्ष्म अभ्यास		
	वरील घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ट्यूटोरियल/अंतर्गत चाचणी परीक्षा इत्यादी घेणे.	15	25
	एकूण	60	100

संदर्भग्रंथ:

साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ)-श्री.पु. भागवत व इतर, मौज प्रकाशन

वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप संपा. आनंद वास्कर, अन्वय प्रकाशन पुणे
प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २) - कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते 2000 (खंड ७ भाग १ व ३)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद,

Scheme :- Semester IV
Course: संयुक्त ; Com. Marathi IV)
मराठी अभ्यासपत्रिका IV(संकेतांक - 425404)

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

सूचना - १ प्रश्न पहिला आणि दुसरा अनिवार्य
२ प्रश्न क्रमांक ३ ते ५ पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवावेत.

प्रश्न १ला.	वस्तुनिष्ठ प्रश्न	- 15 गुण
अ)	एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सात पैकी कोणतेही पाच)	५ गुण
आ)	योग्य पर्याय निवडा (सात पैकी कोणतेही पाच)	५ गुण
इ)	गाळलेल्या जागा भरा (सात पैकी कोणतेही पाच)	५ गुण
प्रश्न २ रा	दीर्घोत्तरी प्रश्न (सैद्धांतिक)	२० गुण
प्रश्न ३ रा	दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ४ था	दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण
प्रश्न ५ वा	दीर्घोत्तरी प्रश्न	२० गुण

Scheme : Semester V

मुख्य; क्व. Marathi IX)मराठी अभ्यासपत्रिका

(संकेतांक -545904)

वाङ्मयीन वाद

(वाङ्मयीन विचारप्रणाली)

श्रेयांक ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना वाङ्मयीन वाद ही संकल्पना समजेल.
- २) त्यांना नेमलेल्या वाङ्मयीन वादांचा सूक्ष्म अभ्यास करता येईल.
- ३) त्या आधारे मार्क्सवाद, अस्तित्ववाद, अतिवास्तववाद, स्त्रीवाद यांसारख्या इतर वाङ्मयीन वादांचा स्थूल परिचय करून घेता येईल.
- ४) नेमलेले वाङ्मयीन वाद आणि साहित्य यांचा परस्परसंबंध त्यांच्या लक्षात येईल.

अ क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	वाङ्मयीन वाद : संकल्पना- स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये विविध वाङ्मयीन वादांचा स्थूलपरिचयवैशिष्ट्ये	15	25
2	अभिजाततावाद : संकल्पना- स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये	15	25
3	स्वच्छंदता वाद: संकल्पना- स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये	15	25
4	वास्तववाद : संकल्पना- स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

- गणोरकर प्रभा आणि इतर संपा, (२००१), **वाङ्मयीनसंज्ञासंकल्पना कोश** : पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
- पाटणकर वसंत (२००४) **साहित्यशास्त्र स्वरूपआणि समस्या** पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
- रायकर सीताराम इतर संपा. (१९६०), **वाङ्मयीन वाद : संकल्पना- स्वरूप** .मेहता पब्लिकेशनहाऊस, पुणे
- राजाध्यक्ष विजया, (२००४) **मराठी समीक्षा - संज्ञा कोश** : साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई
- क्षीरसागर श्री. के.(१९६०) **टीकाविवेक** :पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

Scheme : Semester V

मुख्य; वळ डंतंजीप र छमराठी अभ्यासपत्रिका
(संकेतांक -५४५१०४)

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग -१२७५ ते १६३०
श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

१) यादवकालीन आणि बहामनीकालीन राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक परिस्थिती समजून घेता येईल.

२)त्या आधारे तत्कालीन ग्रंथनिर्मितीमागील प्रेरणा कोणत्या होत्या ते त्यांच्या लक्षात येईल.

३)यादवकालीन आणि बहामनीकालीन परिस्थितीचा तत्कालीन ग्रंथरचनेवर झालेला परिणाम विद्यार्थिनींना स्पष्ट करता येईल.

४)तसेच या कालखंडातील महत्त्वाच्या पंथवाङ्मयाचा आणि महत्त्वाच्या कवींचा अभ्यास करता येईल

५)या कालखंडातील कवींच्या कार्यकर्तृत्वाचे आकलन करून घेता येईल.

६)या काळातील साहित्याच्या एतिहासिक विकासक्रमाचे भान आत्मसात करून घेता येईल.

अ क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
१	यादवकालीन सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक स्थिति व ग्रंथनिर्मितीमागील प्रेरणा	१५	२५
२	यादवकालीन साहित्यनिर्मितीचे स्वरूप मुकुंदराज, महानुभाव संप्रदाय -गद्य-पद्यग्रंथ वारकरी संप्रदाय-ज्ञानेश्वर, नामदेव आणिइतर स्त्री - पुरुष संतकवी	१५	२५
३	बहामनीकालीन सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक स्थिति व ग्रंथनिर्मितीमागील प्रेरणा	१५	२५
४	बहामनीकालीन साहित्यनिर्मितीचे स्वरूप वारकरी संप्रदायातील प्रमुख ग्रंथकार आणि ग्रंथरचना एकनाथ, तुकाराम आ इतर स्त्री - पुरुष संतकवी पंडित कवींचे कार्यकर्तृत्व- मुक्तेश्वर, वामन पंडित, नागेश, विठ्ठल, आनंदतनय, रघुनाथ पंडित,	१५	२५
	एकूण	६०	१००

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

कुलकर्णी, श्री. रं (१९७०), प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा आणि परंपरा : सिंधू पब्लिकेशन, पुणे

कुलकर्णी, व. दी.लिळाचरित्र एक अभ्यास

जोशी, प्र. न, प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

देशपांडे, अ.ना. (१९७७),प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग ,१ ते ५, व्हीनस प्रकाशन, पुणे

नसिराबादकर, ल. रा.प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

वाळिंबे रा. शं, प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास .महाराष्ट्र साहित्य परिषद - भाग १,२,३

शेणोलीकर ह. श्री. (१९६६), प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन

Scheme : Semester V
मुख्य; क्व डंतंजीप ग् छ्दमराठी अभ्यासपत्रिका ८
(संकेतांक -५४५११४)
आत्मपर लेखन
श्रेयांक, ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनीना आत्मपरलेखन ही संकल्पना समजेल.
- २) या लेखनप्रकाराचे स्वरूप अभ्यासता येईल.
- ३) आत्मचरित्र, आत्मकथन, प्रवासवर्णन. स्थलचित्रण, व्यक्तिचित्रण, रोजनिशी इत्यादींचे प्रकारांचे स्वरूप समजेल.
- ४) आत्मपरलेखनातील 'मी' ची भूमिका आणि तिचे लेखनावरील परिणाम लक्षात येतील
- ५) आत्मपरलेखनातील अनुभव घेणारा 'मी'(गर्भित लेखक), लेखनातील 'मी'(निवेदक)लेखन करणारा मी (लेखक)यांचे परस्परातील नाते विद्यार्थिनींच्या लक्षात येऊ शकेल.
- ६) त्या आधारे 'कोवळी उन्हे' आणि 'हिंगण्याच्या माळावरून' या लेखनकृतींचा सूक्ष्म अभ्यास करता येईल.

नेमलेल्या साहित्यकृती-

- १) कोवळी उन्हे - विजय तेंडुलकर, पॉपुलर प्रकाशन, मुंबई
- २) हिंगण्याच्या माळावरून - श्रीमती कावेरी कर्वे, महर्षी कर्वे शिक्षण संस्था पुणे

अक्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	आत्मपर लेखन ही संकल्पना, तिचे स्वरूप आत्मचरित्र, आत्मकथन, प्रवासवर्णन. स्थलचित्रण, व्यक्तिचित्रण, रोजनिशी इत्यादींचे स्वरूप आत्मपर साहित्यातील अनुभव घेणारा 'मी' आणि लेखन करणारा मी यांचे नाते	15	25
2	आधुनिक मराठीतील आत्मपर लेखनाचा संक्षिप्त आढावा विजय तेंडुलकर आणि श्रीमती कावेरी कर्वे,यांच्या आत्मपर लेखनाचे विशेष	15	25
3	विजय तेंडुलकर यांच्या 'कोवळी उन्हे'या ललित गद्याचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये 'कोवळी उन्हे'मधील 'मी' चे स्वरूप	15	25
4	श्रीमती कावेरी कर्वे यांच्या ' हिंगण्याच्या माळावरून' या आत्मचरित्राचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये 'हिंगण्याच्या माळावरून ' मधील 'मी' चे स्वरूप	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

भागवत, श्री.पु. व इतर, (1985), **साहित्य अध्यापन आणि प्रकार:** मौज प्रकाशन, मुंबई
वास्कर, आनंद(1090),**वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप :** संपा. अन्वय प्रकाशन पुणे
प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २)(1968] 199१)-कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे
मराठीवाङ्मयाचा इतिहास १९५० ते २००० (खंड ७ भाग १ ते ४)-(2011)महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

Scheme : Semester V
मुख्य; DC. Marathi XII)मराठी अभ्यासपत्रिकाXII
(संकेतांक -545124)
कादंबरी :साहित्यप्रकार
श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १)विद्यार्थिनींना कादंबरी या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप व इतर साहित्यप्रकारापेक्षा असणारे वेगळेपण लक्षात येईल.
- २)यांनाकादंबरीचे या साहित्यप्रकाराचघटक निश्चित करून त्यांचा अभ्यास करता येईल.
- ३)कादंबरीयासाहित्यप्रकाराचे उपप्रकार त्यांना अभ्यासता येतील.
- ४) कादंबरीयासाहित्यप्रकाराच मराठीतील विकासक्रम त्यांच्या लक्षात येईल.
- ५)नेमलेल्याकादंबऱ्यांचे सूक्ष्म विश्लेषण व मूल्यमापन करता येईल.
- ६)नेमलेल्या कादंबऱ्यांच्या आधारे कादंबरीकारांच्यालेखनवैशिष्ट्यांचा शोध घेता येईल.

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) गोफ - गौरी देशपांडे
- २) भस्म - उत्तम बंडू तुपे

अक्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	कादंबरी या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना कादंबरीचे घटक , कादंबरीचे प्रकार	15	25
2	आधुनिक मराठी कादंबरीचा संक्षिप्त आढावा गौरी देशपांडे यांच्या कादंबरीलेखनवैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय उत्तम बंडू तुपेयांच्याकादंबरी लेखनवैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय	15	25
3	‘गोफ’या कादंबरीचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
4	‘भस्म’ या कादंबरीचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

कुलकर्णी श्री. मा.कादंबरीची रचना स्वरूप व सामग्री ,उन्मेष प्रकाशन, नागपूर
गणोरकर प्रभा आणि इतर संपा, (२००१),वाङ्मयीनसंज्ञा-संकल्पना कोश : पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
भागवत, श्री.पु. व इतर,(1985), साहित्य अध्यापन आणि प्रकार : मौज प्रकाशन, मुंबई
थोरात हरिश्चंद्र, (2010) कादंबरी : एक वाङ्मय प्रकार : शब्द प्रकाशन, मुंबई
राजापुरे-तापस, (2007), एकेक पान गळावया आणि नंतर : पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे,
वास्कर, आनंद(1990), वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप : संपा. अन्वय प्रकाशन, पुणे
प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २)(1968, 1991)-कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे
मराठीवाङ्मयाचा इतिहास १९५० ते २००० (खंड ७ भाग १ ते ४)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.
संत ज्ञान्हवी, (1071) कादंबरी :एक वाङ्मय प्रकार : मोघे प्रकाशन, कोल्हापूर

Scheme :- Semester V
Course: उपयोजित; Apc. Marathi III)मराठी अभ्यासपत्रिकाIII
(संकेतांक -565304)
प्रसारमाध्यमांसाठी मराठी
श्रेयांक ४, तास ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना प्रसारमाध्यांचे नेमके स्वरूप समजून घेता येईल
- २) प्रसारमाध्यमांच्या संदर्भात भाषा कोणकोणते कार्य करू शकते लक्षात येईल.
- ३) प्रसारमाध्यमे आणि भाषा यांचा परस्परसंबंध अभ्यासणे

अ क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	प्रसारमाध्यमे आणि भाषा यांचा परस्परसंबंध प्रसारमाध्यमांसाठी भाषिककौशल्य	15	25
2	मुद्रितमाध्यमाचे स्वरूप व त्याची वैशिष्ट्ये बातमी, लेख, वृत्तलेख, स्तंभलेख, अग्रलेख इत्यादी	15	25
3	श्राव्य माध्यमाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये बातमी, मुलाखत, भाषणसंहिता, उद्घोषणा, सूत्रसंचालन इत्यादी	15	25
4	दृक्श्राव्य माध्यमाचे स्वरूप व त्याची वैशिष्ट्ये बातमी, मुलाखत, भाषणसंहिता, उद्घोषणा, चर्चासंचालन इत्यादी	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

तावरे स्नेहल, **व्यावहारिक मराठी** : स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
नसिराबादकरल. रा., 1985, **व्यावहारिक मराठी** : फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
नेमाडे भालचंद्र, **साहित्याची भाषा** ; साकेत प्रकाशन औरंगाबाद.

Scheme :- Semester V

Course : संयुक्त ; C. C, Marathi V) मराठी अभ्यासपत्रिकाV

(संकेतांक -525504)

मराठी कथा

श्रेयांक २, तास३०, गुण ५०

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना कथा या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप समजून घेता येईल.
- २) कथा या साहित्यप्रकाराचे घटक समजतील.
- ३) कथेचे उपप्रकार त्यांना कळतील व त्या आधारे कादंबरी व लघुकादंबरी यांच्यापेक्षा असलेले कथेचे वेगळेपण लक्षात येईल.
- ४) नेमलेल्या कथासंग्रहाचे सूक्ष्म विश्लेषण व मूल्यमापन करता येईल.
- ५) लेखकाच्या कथा लेखन वैशिष्ट्यांचा शोध घेता येईल.

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) आलोक - आसाराम लोमटे -शब्द पब्लिकेशन, मुंबई

अ क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	कथाया साहित्यप्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना कथेचे घटक	15	25
2	आसाराम लोमटे यांच्या कथा लेखनवैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय 'आलोक' या कथासंग्रहाचे सूक्ष्म विवेचन	15	25
	एकूण	30	50

सूचना-अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या १३ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

जोशी सुधा, (2000) **कथा : संकल्पना आणि समीक्षा** : मौज प्रकाशन, मुंबई
भागवत, श्री.पु. व इतर, (1985), **साहित्य अध्यापन आणि प्रकार** : मौज प्रकाशन मुंबई
वास्कर, आनंद(1990), **वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप** : संपा. अन्वय प्रकाशन पुणे
प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २)(1968, 1991)-कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे
मराठीवाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते 2000 (खंड ७ भाग १ व ३)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

संदर्भग्रंथ:

परब प्रकाश, **व्यावहारिक मराठी** :
तावरे स्नेहल, **व्यावहारिक मराठी** : स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
नसिराबादकरल. रा., १९८५, **व्यावहारिक मराठी** : फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
नेमाडे भालचंद्र, **साहित्याची भाषा** ; साकेत प्रकाशन औरंगाबाद.
वाळिंबे मो. रा. **सुगम मराठी व्याकरण लेखन:**

Scheme :- Semester VI

Course : मुख्य; DC. Marathi XIII)मराठी अभ्यासपत्रिका III

(संकेतांक -646304)

भारतीय काव्यशास्त्र

श्रेयांक ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

१)विद्यार्थिनींना भारतीय काव्यशास्त्राची अभ्यासपद्धती समजेल तसेच त्यामधील काही घटकांचे सूक्ष्म आकलन होईल.

२)संस्कृत साहित्यशास्त्रकारांनी केलेला काव्यलक्षणांचा विचार समजेल.

३)भरतमुनींपासून मम्मटापर्यंत नाट्यकाव्यप्रयोजनांचा विकासक्रम समजेल.

४)प्रतिभा, व्युत्पत्ती, अभ्यास, आणि इतर घटकांसंदर्भात संस्कृतसाहित्यमीमांसकांनी केलेला काव्यकारण विचार लक्ष्यात येईल.

अ क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	काव्यलक्षण	15	25
2	नाट्यकाव्यप्रयोजन- भरतमुनी ते मम्मट आणि काव्यकारण - प्रतिभा, व्युत्पत्ती अभ्यास आणि इतर	15	25
3	शब्दशक्ती- अभिधा, लक्षणा, व्यंजना	15	25
4	अलंकारविचार	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

कंगले, र. पं. 2014, **प्राचीन काव्यशास्त्र** : मौज प्रकाशन (प्रथम आवृत्ती 1974)

गाळगीळ, स. रा. 1971, **काव्यशास्त्र प्रदीप** : मोघे प्रकाशन कोल्हापूर

जोग रा.श्री. (1975 सातवी आ.) **अभिनव काव्यप्रकाश** : व्हिनस प्रकाशन, पुणे

देशपांडे, ग. त्र्यं. 1963, **भारतीय साहित्यशास्त्र** : पॉपुलर प्रकाशन (प्रथम आवृत्ती 1958)

Scheme :- Semester VI
Course : मुख्य; DC. Marathi XIV)मराठी अभ्यासपत्रिकाXIV
(संकेतांक -646404)
मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग - २ (१६३० ते १८१८)
श्रेयांक ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना शिवकालीन आणि पेशवेकालीन राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक परिस्थिती समजून घेता येईल.
- २)त्या आधारे तत्कालीन ग्रंथनिर्मितीमागील प्रेरणा समजून घेता येतील.
- ३)शिवकालीन संतकाव्य, पंतकाव्य, बखरगद्य व शाहिरीकाव्य या प्रवाहांची वैशिट्ये त्यांना कळतील.
- ४)पेशवेकालीन संतकाव्य, पंतकाव्य, बखरगद्य व शाहिरीकाव्य या प्रवाहांची वैशिट्ये त्यांना आकलन करून घेता येतील.
- ५) तसेच या कालखंडात निर्माण झालेल्या साहित्याचे स्वरूप आणि महत्त्व त्यांच्या लक्षात येईल तसेच त्यातील ऐतिहासिक विकासक्रमाचे भान त्या आत्मसात करून घेतील.

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	शिवकालीन राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक स्थिती व ग्रंथनिर्मितीमागील प्रेरणा	15	25
2	शिवकालीन साहित्यनिर्मितीचे स्वरूप शिवकालीन १-संतकाव्य, २ - पंतकाव्य, ३ - बखरगद्य	15	25
3	पेशवेकालीन राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक स्थिती व ग्रंथनिर्मितीमागील प्रेरणा	15	25
4	पेशवेकालीन साहित्यनिर्मितीचे स्वरूप पेशवेकालीन १- संतकाव्य, २ - पंतकाव्य, ३ - बखरगद्य	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

- कुलकर्णी श्री. रं 1970, **प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा आणि परंपरा** : सिंधू पब्लिकेशन, पुणे
केळकर न. य. 1974, **मराठी शाहीर आणि शाहिरी वाङ्मय** : पुणे विद्यापीठ, पुणे
जोशी प्र. न, **प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास**
देशपांडे. अ.ना. 1977, **प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग 1/2/3**,: व्हीनस प्रकाशन, पुणे
नसिराबादकर ल. रा. , **प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास**
वाळिंबो रा. शं 19**प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास** :महाराष्ट्र साहित्य परिषद - भाग १,२,३
शेणोलीकर ह. श्री. 1966, **प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास** .व्हीनस प्रकाशन
सकपाळ बापूजी, 1982, **बखरवाङ्मय उगम आणि विकास** : दास्ताने, पुणे

Scheme :- Semester VI

Course : मुख्य; DC. Marathi XV)मराठी अभ्यासपत्रिकाXV

(संकेतांक -646504)

नाटक :साहित्यप्रकार

श्रेयांक ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना नाटक या साहित्यप्रकाराची संकल्पना इतर साहित्यप्रकाराहून उदा कथा कादंबरी इत्यादी नाटकाचे असलेले वेगळेपण समजून घेता येईल
- २)नाटक हा दृक-श्राव्य प्रकार असल्याने नाट्यसंहिता व नाट्यप्रयोग या संदर्भातील घटकांची माहिती करून घेता येईल.
- ३)रत्नाकर मतकरी व चं. प्र. देशपांडे यांच्या नाट्यलेखनवैशिष्ट्यांचा परिचय झाल्याने नाटककारांच्या नाट्यविषयक दृष्टीचे वेगळेपण त्यांना समजेल.
- ४) आरण्यक व ढोलताशे या दोन वेगळ्या विषयावरील तसेच रूपबंधातील नाट्यसंहितेचा अभ्यास केल्यावर त्या आधारे त्यांना नाट्यकृतीची समीक्षा करता येईल.

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) आरण्यक- रत्नाकर मतकरी
- २) ढोलताशे - चं. प्र. देशपांडे

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	नाटक या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना नाटकाचे घटक समजून घेणे. नाटकाचे प्रकार समजून घेणे	15	25
2	रत्नाकर मतकरीयांच्या नाट्यलेखनवैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय चं. प्र. देशपांडेयांच्या नाट्यलेखनवैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय	15	25
3	आरण्यक या नाटकाचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
4	ढोलताशेया नाटकाचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

कानेटकर, वसंत **नाटक एक चिंतन**

भागवत, श्री.पु. व इतर, 1985, **साहित्य अध्यापन आणि प्रकार** : मौज प्रकाशन

वास्कर, आनंद1090, **वाङ्मयप्रकार** : **संकल्पना व स्वरूप** : संपा. अन्वय प्रकाशन पुणे

प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २)(1968, 1991)-कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे

मराठीवाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते 2000 (खंड ७ भाग १ व ३)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

पवार गो. मा. **मराठी नाट्यसृष्टी** -

राजापुरे, पुष्पलता, (संपा) **नाटक : कालचं आजचं** : सायन पब्लिकेशन, पुणे

Scheme :- Semester VI
Course: मुख्य; DC. Marathi XVI)मराठी अभ्यासपत्रिकाXVI .।

(संकेतांक -646604)

समकालीन मराठी साहित्यप्रवाह - ग्रामीण साहित्य
श्रेयांक ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना साहित्यप्रवाह ही संकल्पना समजून घेता येईल. त्याआधारे वेगवेगळ्या समकालीन मराठी साहित्यप्रवाहांचा उदा. ग्रामीण, दलित, आदिवासी, स्त्रीवादी इत्यादी परिचय झाल्याने विद्यार्थिनींना त्यातील समान व वेगळ्या वैशिष्ट्यांची माहिती मिळेल.
- २)ग्रामीण साहित्य ही संकल्पना व तिचे स्वरूप अभ्यासल्याने ग्रामीण साहित्य या संज्ञेचे नेमकेपण त्या समजून घेऊ शकतील.
- ३)तसेच ग्रामीण साहित्याचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासल्याने या साहित्याचे ऐतिहासिक चित्र त्यांच्या समोर स्पष्ट होईल.
- ४) बारोमास व दाहिदिशा या नेमलेल्या साहित्यकृतींचे सूक्ष्म अध्ययन करता येईल.
- ५)ग्रामीण साहित्याच्या अभ्यासाची दृष्टी प्राप्त करून घेऊ शकतील.

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) बारोमास - सदानंद देशमुख
- २) दाहिदिशा-रविंद्र शोभणे

क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	समकालीन मराठी साहित्यप्रवाह ही संकल्पना समकालीन मराठी साहित्यप्रवाहांचा परिचय	15	25
2	ग्रामीण साहित्य ही संकल्पना आणि स्वरूप ग्रामीण साहित्याचा संक्षिप्त इतिहास	15	25
3	बारोमास या कादंबरीचे सूक्ष्म अभ्यास	15	25
4	दाहिदिशा या कथासंग्रहाचे सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

कोत्तापल्ले नागनाथ (2007 ति. आ.)**ग्रामीण साहित्य स्वरूप आणि शोध** :स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद

ठाकूर रवींद्र, () **मराठी ग्रामीण कादंबरी** : मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे

भागवत, श्री.पु. व इतर, 1985, **साहित्य अभ्यापन आणि प्रकार** : मौज प्रकाशन, मुंबई

वास्कर, आनंद1090, **वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप** : संपा. अन्वय प्रकाशन पुणे

प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २)(1968, 1991)-कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे

मराठीवाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते 2000 (खंड ७ भाग १ ते ३)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

पाटील तानाजी (2009) **मराठी कादंबरी : समीक्षा** : डायमंड पब्लिकेशन, पुणे

Scheme :- Semester VI
Course: मुख्य; DC. Marathi XI)मराठी अभ्यासपत्रिकाXI
(संकेतांक -647604)

समकालीन मराठी साहित्य प्रवाह - दलित साहित्य
श्रेयांक ४, तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना साहित्यप्रवाह ही संकल्पना समजून घेता येईल. त्याआधारे वेगवेगळ्या समकालीन मराठी साहित्यप्रवाहांचा उदा. ग्रामीण, दलित, आदिवासी, स्त्रीवादी इत्यादी परिचय झाल्याने विद्यार्थिनींना त्यातील समान व वेगळ्या वैशिष्ट्यांची माहिती मिळेल.
- २)दलित साहित्य ही संकल्पना व तिचे स्वरूप अभ्यसल्याने दलित साहित्य या संज्ञेचे नेमकेपण त्या समजून घेऊ शकतील.
- ३)तसेच दलित साहित्याचा संक्षिप्त इतिहास अभ्यासल्याने या साहित्याचे ऐतिहासिक चित्र त्यांच्या समोर स्पष्ट होईल.
- ४) मेलेलं पाणी व तनमाजोरी या नेमलेल्या साहित्यकृतींचे सूक्ष्म अध्ययन करता येईल.
- ५)दलितसाहित्याच्या अभ्यासाची दृष्टी प्राप्त करून घेऊ शकतील.

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) मेलेलं पाणी - अशोक व्हटकर
- २) तनमाजोरी - प्रेमानंद गज्जी

अ क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	समकालीन मराठी साहित्यप्रवाह ही संकल्पना समकालीन मराठी साहित्यप्रवाहांचा परिचय	15	25
2	दलित साहित्य संकल्पना आणि स्वरूप दलित साहित्याचा संक्षिप्त इतिहास	15	25
3	मेलेलं पाणी या कादंबरीचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
4	तनमाजोरी या नाटकाचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

नंदपुरे ईश्वर,(1997), **दलित नाटक आणि रंगभूमी**, पिंपळापुरे आणि कं. नागपूर
फडके भालचंद्र (1982), **दलित रंगभूमी**, सुरेश एजन्सी, पुणे
भागवत, श्री.पु. व इतर, 1985, **साहित्य अध्यापन आणि प्रकार** : मौज प्रकाशन
वास्कर, आनंद1090, **वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप** : संपा. अन्वय प्रकाशन पुणे
प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २)(1968, 1991)-कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे
मराठीवाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते 2000 (खंड ७ भाग १ व ३)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद,
पुणे.
खिलारे, शशिकांत, (2012), **आंबेडकरी चळवळ आणि दलित नाटक**, प्रज्ञा प्रबोध प्रकाशन सांगली

Scheme :- Semester VI
Course: मुख्य; Apc. Marathi IV)मराठी अभ्यासपत्रिकाV
(संकेतांक -665404)
ग्रंथ परीक्षण आणि ग्रंथ समीक्षा
श्रेयांक ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनीनाग्रंथपरिचय, ग्रंथपरीक्षण आणि ग्रंथसमीक्षा या संकल्पना व त्यांतील साम्य भेद समजावून घेता येईल.
- २)त्याआधारे साहित्यप्रकारानुसार बदलणारे ग्रंथपरीक्षणाचे व ग्रंथसमीक्षण यांचे स्वरूप त्यांच्या लक्षात येईल.
- ३)नेमलेल्या साहित्यकृतींचे परीक्षण किंवा समीक्षण त्यांना करता येईल.
- ४)साहित्यकृतीचे परीक्षण किंवा समीक्षण करण्याची दृष्टी त्यांना लाभेल.

नेमलेल्या साहित्यकृती-

- १) माझे विद्यापीठ - नारायण सुर्वे
- २) तिहार - प्रिया तेंडुलकर

अक्र.	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	ग्रंथपरीक्षण व ग्रंथसमीक्षाया संकल्पना व स्वरूप	15	25
2	साहित्यप्रकारानुसार बदलणारे ग्रंथपरीक्षण स्वरूप व वेशिष्टचे	15	25
3	माझे विद्यापीठ या ग्रंथाचे परीक्षण/ समीक्षण कारणे.	15	25
4	तिहारया ग्रंथाचे परीक्षण/ समीक्षण कारणे.	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

- आचवल माधव (1974) **जास्वंदः** मौज प्रकाशनमुंबई
गाडगीळगंगाधर (1960)**खडक आणि पाणी** : पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई
चौधुले, वि. शं, **1986, ग्रंथसंवाद** , प्रकाशक, संजय, पुणे
पाटीलगंगाधर,(1981),**समीक्षेचा नवी रूपे** : मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई
पाटीलगंगाधर,(2011),**साहित्य समीक्षा**:मौज प्रकाशन, मुंबई
सुर्वे नारायण (2010), **कहाणा कवितेची** : डिंपल पब्लिकेशन, वसई
राजापुरे पुष्पा, (संपा),(1993), **सुर्वे यांचे विद्यापीठ** : संदर्भ संदर्भ प्रकाशन, ठाणे

Scheme :- Semester VI
Course: संयुक्त ; C. C, Marathi VI) मराठी अभ्यासपत्रिकाVI
(संकेतांक -525604)
आत्मचरित्र

Course Outcomes:

- १) विद्यार्थिनींना आत्मचरित्र या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना समजून घेता येईल.
- २) आत्मचरित्र यासाहित्यप्रकाराचे मुख्य घटक त्यांना समजतील.
- ३) अन्य साहित्यप्रकारांपेक्षा आत्मचरित्राचे वेगळेपण त्यांच्या लक्षात येईल.
- ४) नेमलेल्या साहित्यकृतीचे सूक्ष्म विश्लेषण व मूल्यमापन करता येईल.

नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) जगले जशी-लालन सारंग

टक्का	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	आत्मचरित्र या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप आणि संकल्पना आत्मचरित्रपर साहित्यकृतीचे घटक	15	25
2	लालन सारंग यांच्या लेखनवैशिष्ट्यांचा स्थूल परिचय 'जगले जशी' या आत्मचरित्राचा सूक्ष्म अभ्यास	15	25
	एकूण	30	50

सूचना-अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या १२ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

कऱ्हाडे सदा (1976), **चरित्र आणि आत्मचरित्र : लोकवाङ्मय, मुंबई**
साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (वा. ल. कुलकर्णी गौरव ग्रंथ)-श्री.पु. भागवत व इतर, मौज प्रकाशन
वाङ्मयप्रकार : संकल्पना व स्वरूप संपा. आनंद वास्कर, अन्वय प्रकाशन पुणे
प्रदक्षिणा (खंड १ आणि २)(1968, 1991)-कॉन्टिनेंटल प्रकाशन,पुणे
मराठीवाङ्मयाचा इतिहास 1950 ते 2000 (खंड ७ भाग १ ते ३)-महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे.

Scheme :- Semester VI
Course: संयुक्तपुरक;CApC. Mar. VIII)मराठी अभ्यासपत्रिकाVIII

प्रशासकीय मराठी
(संकेतांक -685804)
श्रेयांक ४ तास, ६०, गुण १००

Course Outcomes:

- १)विद्यार्थिनींना प्रशासकीय कामकाजासाठी योजल्या जाणाऱ्या मराठी भाषेचे स्वरूप लक्षात येईल
- २)प्रशासकीय मराठी भाषेचे वेगळेपण आणि वेगळी परिभाषा त्या आकलन करून घेऊ शकतील.
- ३) प्रशासकीय आदेश,परिपत्रके यांचा भाषा व लेखनशैली त्यांना समजून घेता येईल.
- ४)अहवाल, टिप्पणी, इतिवृत्त, ज्ञापन, इत्यादी लेखनाचे तंत्र त्यांना अवगत होईल.

अ क्र	अभ्यासघटकांचे विवरण	तासिका	गुण
1	प्रशासकीय भाषेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये	15	25
2	शासकीय आदेशांच्या आणि परिपत्रकांच्या भाषेचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये, लेखनकौशल्य इत्यादी	15	25
3	शासकीय परिपत्रके, अहवाल, टिप्पणी, इतिवृत्त, ज्ञापन, इत्यादींच्या भाषेचे स्वरूप आणि लेखनतंत्र	15	25
4	शासकीय पारिभाषिक शब्द आणि प्रशासन वाक्प्रयोग मुद्रितशोधन	15	25
	एकूण	60	100

सूचना- अंतर्गत मूल्यमापनासाठी असलेल्या २५ गुणांसाठी वरील सर्व घटकांवर आधारित सेमिनार/प्रोजेक्ट/ परिसंवाद/ ट्यूटोरियल/ अंतर्गत चाचणीपरीक्षा इत्यादी घेणे.

संदर्भग्रंथ:

तावरे स्नेहल, **व्यावहारिक मराठी** : स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
नसिराबादकरल. रा., 1985, **व्यावहारिक मराठी** : फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
नेमाडे भालचंद्र, **साहित्याची भाषा** ; साकेत प्रकाशन औरंगाबाद.
वाळिंबे मो. रा. **सुगम मराठी व्याकरण लेखन**
राजभाषा परिचय -भाषा संचालनालय
पदनामकोश- शशासकीय प्रकाशन